

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

Утвърдил:

/Е. Стефанова/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДГ „МИНЗУХАР“

С. КРУШАРЕ, ОБЩ. СЛИВЕН, ОБЛ. СЛИВЕН

Въведение: Настоящата Програмна система е част от стратегията за развитието на детската градина и съответства на държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Програмната система на Детска градина „Минзухар“ е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразени със спецификата на детското заведение и подчинени на обща цел.

В нея са синтезирани прийомите за реализиране на държавния образователен стандарт за предучилищното образование, принципите, подходите, методите и организационните форми на педагогическото взаимодействие в детската градина. Тя предлага педагогическа технология за постигане целите на предучилищното образование, обезпечена с методическо ръководство за учителя, материали и книжки за децата.

Програмната система е концепция на интегриране на ресурси за ефективна организация на педагогическата дейност за реализиране на образователните цели и стратегия на развитие на институцията за постигане качество на образователната услуга и продукт за удовлетворяване очакванията на потребителите - деца, родители, учители, общност.

Цели на програмната система:

1. Опазване живота и здравето на децата.
2. Създаване на условия за овладяване на книжовния български език и постигане на умения за общуване в различни социални условия и среда.
3. Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовка на детето за училище - социална, познавателна, специална;
4. Прилагане на образователни модели, съобразно европейските ключови компетенции, индивидуалните и възрастовите особености на децата, и целите на стратегията на детската градина за подобряване на образователните постижения на децата.
- 5.Осъществяване на партньорство и сътрудничество с родители, културни, обществени и други институции.

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

Принципи:

1. Публичност и прозрачност, основани на сътрудничество и взаимодействие между учители, родители, деца и представители на РУО, общински и местните органи на управление, културни и просветни организации НПО.
2. Традиции и иновации. Съхраняване на изпитани и даващи качествени резултати традиционни методи и технологии и прилагани на иновативни концепции съобразно спецификата на детското заведение, индивидуалните и вътрешните потребности на всяко дете.
3. Системност и успеваемост. Системност и последователност при проследяване на индивидуалното развитие на всяко дете и прилагане на изпитани и иновативни методи и технологии за повишаване на успеваемостта.
4. Интегриране. Интегриране на иновации в педагогическата и управленската дейност. Създаване на условия за интегриране на деца в неравностойно положение и деца от етническите малцинства на основата на предоставяне на равен достъп до качествено образование, хуманност, толерантност и опознаване на културните и социалните особености на другия в контекста на приобщаващото образование. Интегриране на собствен и чужд опит за удовлетворяване потребностите на ранното детско развитие.
5. Интелектуализация. Повишаване на компетенциите на педагогическия персонал чрез допълнителна квалификация, обмяна опит с други педагогически специалисти и създаване на условия за самоусъвършенстване (обогатяване на библиотечния фонд с научна и педагогическа литература, участия в конференции, семинари и практикуми).

Философия: Създаване на условия за изграждане на щастливо, мотивирано и уверено в собствените си сили дете. Полагане на основите за учене през целия живот, чрез осигуряване на физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, като се отчитат възможностите на игровата дейност – учене и натрупване на познавателен опит чрез игра. Утвърждаване на националната идентичност.

Приоритети на програмната система:

приоритети на програмната система:

- ✓ Равен достъп до качествено образование на всички деца;
- ✓ Качество на образователната услуга и продукт;
- ✓ Измеримост/ стандартизация;

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

- ✓ Интегриране - естествени интегративни връзки между образователните направления, интегриране на ресурси, възможност за интегриране на човешкия ресурс - работа в екип;
- ✓ Интерактивни педагогически технологии за игрово-образователното пространство в предучилищната институция като основа за бъдещо продължаващо обучение и индивидуален прогрес - универсалност на играта в процеса на педагогическото взаимодействие
- ✓ Екологосъобразна социализация;
- ✓ Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете - учител - родител - общност;
- ✓ Личностно ориентиран процес – детето активен субект – съхранявайки идентичността и уникалността на детската личност при максимално разгръщане потенциала ѝ и готовност за началната училищна степен, възпитавайки я в емпатия в мултикултурна среда в глобализацият се свят, учителят - ментор;
- ✓ Интегриране на предучилищната и начална училищна степен - преход от една образователна степен в друга със съдействието на квалифицирани педагози като значим компонент от организираната развиваща среда в детската градина, а в последствие - адаптивност от ситуация към предметната система;
- ✓ Развиваща - удовлетворяваща потребностите и очакваните резултати на потребителите на образователната услуга – деца, учители, родители, общност;
- ✓ Креативност – възможност за избор или изграждане на образователни технологии от педагога, вземане на информирани професионални решения от педагога;
- ✓ Среда, предоставяща критическо мислене и креативност на детската личност;
- ✓ Правата на детето;
- ✓ Модели за работа с родителска общност;
- ✓ Дигитална компетентност - ИКТ в педагогическото взаимодействие, проекти, презентиране.

ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ПОДХОДИ

1. Хуманно-личностен подход:

- ✓ Личният опит е в основата на субективния опит - детската градина осъзнава и систематизира стихийния опит на детето;
- ✓ Възпитаването и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на словесните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники;
- ✓ Придобиване от детето на културни компетенции чрез водещата игрова дейност;

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

- ✓ Търсене на индикатори за вътрешната динамика на игра и усвояване, на познание и креативност;
- ✓ Осигуряване на самоактуализацията на индивидуалността - стабилност, присъединяване и приемане, самоуважение и толерантност.
- ✓ **Рефлексивен и ценостно - ориентиран подход:**
- ✓ Развитие на самооценка, самоконтрол - саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи;
- ✓ Интегриране на всички процеси на взаимодействие, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции;
- ✓ Стимулиране на междукултурната рефлексия в европейското образователно пространство
- ✓ **Комуникативно-експресивен и креативен подход:**
- ✓ Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти;
- ✓ Подпомага се индивидуалната експресивност на детето;
- ✓ Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването;
- ✓ Развиват се комуникативни умения, уменията за самопредставяне и за работа с другите-в диади, малки групи и в екип.
- ✓ Ситуационен подход:) Създават специално организирани ситуации, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие
- ✓ Комплексен подход:) Всички главни и подпомагащи социално - педагогически фактори действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.
- ✓ Индивидуален подход:) Съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- ✓ Дейностен подход:) На детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

ФОРМИ

НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ - ОСНОВНИ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОСНОВНА ФОРМА - ПЕДАГОГИЧЕСКА СИТУАЦИЯ.

В ДГ „Минзухар“ са сформирани 4 групи с целодневна организация .

Моделът на възпитание и подготовка на децата се осъществява в рамките на педагогическата ситуация. Педагогическата ситуация е основна форма на педагогическото взаимодействие се провежда само в учебно време за периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година. Педагогическите ситуации са систематизирани в седмичното разпределение по групи, съобразно изискванията по Наредба №5/03.06.2016 г., чл.24, ал. 1 и 2.

Съгласно чл. 28, ал. 2 от Наредба №5 за ПО от 03.06.2016 г., регламентираните образователни направления, по които се постигат необходимите знания, умения и компетентности за всяка възрастова група са:

1. БЕЛ
2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика
6. Конструиране и технологии
7. Физическа култура

Педагогическата ситуация като основна форма се организира само в учебно време и протича предимно под формата на игра. Тя е обучаваща, игрово-познавателна и практическа.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие съдействат за разширяване и усъвършенстване на отделните компетентности, които допринасят за личностното им развитие и за разнообразяване живота на децата.

Това са дейности на педагогическото взаимодействие, организирани съобразно интересите и потребностите на децата и включват спортни и културни дейности, разходки, тържества, празници, изложби, развлечения и др.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се провеждат както следва:

1. за периода на учебното време като незадължителни нерегламентирани педагогически ситуации, празници и развлечения (15 септември – 31 май);
2. за периода на неучебното време (1 юни до 14 септември);

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

Допълнителните форми по т. 1 и т. 2 се организират по преценка на учителя и в съответствие с цялостната организация на деня, програмната система на детската градина, психо-физическите възможности на децата и установените потребности. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, организирани извън времето на ПС и които са част от системните дейности на детската градина са обвързани с възпитаване на здравно-хигиенни навици, повишаване двигателната кондиция и активност на децата и имат ежедневен и допълнителен характер. Това са утринната гимнастика, подготовката за закуска, обяд, следобедна закуска и раздвижването след следобеден отдих.

Сред тях са ежегодните спортни празници, представления, посещенията в библиотеката, излети, разходки, дейностите по избор, театрални постановки, празнуване на рождения дни, анимационни игри, празници и развлечения.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Максималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за всяка възрастова група не може да надвишава минималния общ брой с повече от пет педагогически ситуации - за целодневна организация, и с повече от две педагогически ситуации - за полудневна и почасова организация.

В ДГ „Минзухар“ седмичният брой педагогически ситуации по образователните направления БЕЛ, Математика и Околен свят е завишен поради потребността от повишаване на компетентностите по посочените направления сред децата с майчин език различен от българския.

За четвърта разновъзрастова група целодневна организация, завишли 4 бр. ситуации

За трета възрастова група с целодневна организация, завишли с 4 бр. ситуации

За втора възрастова група с целодневна организация, завишли с 3 ситуации

За първа възрастова група целодневна организация завишли 2 ситуации

Образователно направление	Четвърта разновъзрастова група целодневна организация	Трета възрастова група целодневна организация	Втора възрастова група целодневна организация	Първа възрастова група целодневна организация
Български език и литература	3+2	2+2	2+1	1+1
Математика	3+1	2+1	1+1	1

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

Околен свят	2+1	2+1	2+1	1+1
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	2	2	1	1
Физическа култура	3	3	3	3
Общ брой	21	19	16	13

Със завишеният общ брой ситуации по съответните направления се цели: да се стимулира речевата активност на децата, изграждането на умения за общуване и адекватни представи за окръжаващата близка социална среда; стимулиране интелектуалното развитие на децата, чрез изграждане основите на логико-математическото мислене, развиващ сензорни способности и овладяване на сензорни еталони, обогатяване на речника и свързаната реч. Ще се осигурят по- добри възможности за готовност за директно и адекватно на речевата ситуация изразяване, изграждане на мотивация и увереност на детето в собствените му възможности, придобиване на социални умения за общуване и самостоятелна детска игрова дейност, като предпоставки за готовността за училище.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

	ДЕЙНОСТ	Групи-целодневна организация
1	Прием на децата и дейности, съобразно техните желания и потребности. Утринно раздвижване.	6.30 - 8.30
2	Закуска	08.30 – 09.00
3	Основни/ допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	09.00 – 10.30
4	Втора закуска	До 10.45
5	Основни / допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	10.45 – 12.00
6	Обяд	12.00 – 12.30
7	Подготовка и следобедна почивка	12.30 – 15.00
8	Следобеден тоалет и закуска	15.00 – 15.45

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

9	Основни/ допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	15.45 - 16.30
10	Допълнителни форми, съобразно желанията и потребностите на децата, изпращане на децата	16.30 – 18.00

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематично разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда.

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Сътрудничество и взаимодействие с родителите. Сътрудничество със семейство.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват при условия и по ред , определени с Правилника за дейността на детската градина чрез:

1.индивидуални срещи в удобно за двете страни време;

2. родителски срещи;

3.присъствия и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;

4. други форми за комуникация /предлагане на образователни материали за родителите по проблематиката на семейното възпитание, обучения, тренинги/.

От ДГ като образователна институция, се изисква не само да признае и приеме влиянието на семейството върху възпитанието на личността на детето, но и подкрепяйки го активно да реализира своите цели, привличайки в това начинание и родителите.

В предучилищна възраст родителите са най-важните хора в живота на децата, първите, основните и най-влиятелните техни възпитатели

Най-естествената среда за развитието на едно дете е семейството. Най-благоприятната среда за това е благополучното семейство. В семейството се формират първоначалните представи на детето за света. Предопределят се в значителна степен и посоките на социалното му развитие, т.с. семейството е първият възпитателен институт.

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Предвид съвременните условия, когато и двамата родители са ангажирани/работят или учат,/възпитанието на техните деца се възлага все по-често на другия микрофактор за социализация и възпитание-детската градина.

Педагогическото взаимодействие в тези условия не е вече педагог-дете, а педагог-дете-родител. В това субект-субектно общуване, диалогът се утвърждава като основна форма. Безспорно в това общуване водеща роля има педагогът като професионално компетентен, който определя насоката и тона на общуване.

Цели за съвместно сътрудничество между педагоги от детската градина/ училището и родители:

1. Повишаване доверието в образователната система.
2. Активно участие на родителите за успешна адаптация и социализация на детето, както и в образоването на техните деца за подкрепа на личностното развитие на децата.
3. Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовката на децата за училище.
4. Разбиране, подкрепа и споделена отговорност между детската градина и семейството за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене.
5. Съвместна работа за разбиране на ученето като ценност.
6. Разпределение на правата, задълженията и отговорностите между детската градина и семейството за постигане на стратегическите цели и приоритетите на политиката за учене през целия живот.
7. Превръщане на семейството в реална инициативна страна на взаимодействието при непрекъснато повишаване на педагогическата си култура.

Акцентите в сътрудничеството „учител-родител“ са ориентирани към:

1. Условия за подкрепа на детското развитие.
-изграждане на потребностно-мотивационна среда за общуване на детето
-обогатяване на сътрудничеството между ДГ и родители, като общуването, уважението и приемането на различията става на основата на добрите взаимоотношения и доверие;
2. Повишаване на педагогическите компетентности на родителите.

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

- участие в тренинги, курсове за ефективно родителство, организиране на родителски кътове, библиотека за родители, посещение на открити моменти, съвместно отбелязване на празници.;

3. Взаимодействия за подобряване на материалната среда.

Едно от измеренията за активната позиция на родителите е ролята им като дарители на труд и средства. Родителите биха се включили с работа в двора на ДГ, оформяне на кътове, алеи, игрище., възстановяване и ремонтиране.

4. Празници и развлечения за децата.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина или училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучение, посещения по домовете, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо - Глава десета, чл. 208, ал.1 от ЗПУО.

Родителите дължат почит и уважение на педагогическите специалисти, които от своя страна зачитат правата и достойнството на самите родители като участници и партньори в системата на предучилищното образование. - Глава единадесета, Раздел 2, чл. 219, ал.2 и 3 от ЗПУО.

Родителите участват в Обществения съвет на детската градина или училището по реда, посочен в Глава четириадесета, Чл. 265 и Чл. 266 на ЗПУО.

Родителите имат права и задължения, посочени в Глава десета, чл. 209 и чл. 210 на ЗПУО.

Отговорно участие на семейството в стимулиране постиженията на децата и позитивното семейно възпитание.

Позитивното семейно възпитание /проф. Радослав Пенев - СУ „Св. Кл. Охридски“/ е свързано с грижи за благополучието на децата и общуване, които им дават възможност да постигат най-добри резултати в отношенията в семейството, в детската градина и училището, с приятелите и в обществото

Позитивното възпитание предполага родителите да развиват способностите на детето чрез признание, ориентиране в света и определяне на рамки, в които то се чувства сигурно и може да се развива в пълна степен.

Посочените форми за сътрудничество със семейството се реализират в рамките на процеса „педагогическо образование на родителите“, който се осъществява от учителите, психолога или педагогическия съветник на детската градина или училището.

Педагогическото образование на родителите е съдържателна и технологична рамка за провокиране на инициативност в сътрудничеството между педагогическия екип и семейството.

ДГ „МИНЗУХАР“ С.КРУШАРЕ, ОБЩИНА СЛИВЕН

Педагогическото образование предполага запознаване на родителите с ефективни методи и средства за възпитателно влияние чрез провокиране и оптимизация на техните житейско-възпитателни ориентации.

Педагогическото образование на родителите е свързано както с традиционни форми за сътрудничество със семейството (поддържане на постоянна връзка, родителски срещи), така и с неформални интерактивни стратегии и технологии (социално-педагогически тренинг за оптимизация на житейско-педагогическата култура на семейството).

Реализацията на педагогическото образование е свързано с образователни материали за родителите по проблематиката на семейното възпитание.

Работата в сътрудничество и партньорство между педагози и родители е основата, върху която се създават конкретните практики и опит за печелене на широка обществена подкрепа на детската градина като институция.

В случаите на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите - чл. 176, ал.5 от ЗПУО.